

Utenriksminister Ine Eriksen Sørdeide
Utenriksdepartementet
Postboks 8114 Dep
N-0032 OSLO

Oslo, den 5.mars 2021

Norge må støtte ICCs beslutning om å etterforske krigsforbrytelser begått på Vestbredden, inkl Øst-Jerusalem og Gazastripen

Den internasjonale straffedomstolen (ICC) ved sjefsanklager Fatou Bensouda kunngjorde 3. mars at domstolen har innledet etterforskning av angivelige krigsforbrytelser begått på Vestbredden, inkl Øst-Jerusalem og Gazastripen.

Forsvar folkeretten og ICJ-Norge mener det er viktig at Norge støtter Den internasjonale straffedomstolens beslutning. Slik støtte vil være i tråd med regjeringens uttalte utenrikspolitikk. Det vises til at regjeringen i Granavoldenplattformen uttaler at den vil *[s]tøtte Den internasjonale straffedomstolen og arbeide for at flere nasjoner godtar domstolens jurisdiksjon*¹. Regjeringen har også uttrykt at Norge vil forbli en konsekvent partner i kampen mot straffrihet². Som medlem av FNs sikkerhetsråd har regjeringen vektlagt at posisjonen skal brukes til å fremme en løsning i Midtøsten som er *basert på folkeretten, relevante sikkerhetsrådsvedtak og internasjonalt avtalt parametere*³.

ICC vil etterforske krigsforbrytelser begått etter 13. juni 2014 på Vestbredden, inkl Øst-Jerusalem og på Gazastripen som disse:

1. **Gaza-krigen sommeren 2014**, utløst av Israels militæroperasjon «Operation Protective Edge» der en FN-rapport viser til hendelser som kan være krigsforbrytelser⁴. 2 251 palestinere, derav 1 417 sivile, ble drept. 73 israelere ble drept, derav seks sivile.⁵
2. **Fredsmarsjene på Gazastripen**, The Great March of Return, som startet 30. mars 2018. En FN-gransking av 28. februar 2019 fastslo at Israel kan ha gjort seg skyldig i krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten ved at Israel skjøt mot ubevæpnede demonstranter, funksjonshemmede, helsepersonell og journalister.⁶ Ett år etter at protestene startet, var 195 palestinere drept, derav 41 barn, og 29 000 såret.⁷

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/7b0b7f0fcf0f4d93bb6705838248749b/plattform.pdf>, side 105

² https://www.regjeringen.no/en/aktuelt/statement_icc/id2791589/

³ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/situasjonen-i-midtosten/id2830180/>

⁴ <https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=16119&LangID=E>

⁵ <https://www.ochaopt.org/content/key-figures-2014-hostilities> .

⁶ https://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/CoLOPT/A_HRC_40_74.pdf

⁷ <https://www.unrwa.org/newsroom/press-releases/great-march-return-scores-people-killed-and-injured-over-one-year>

3. Israelske bosettinger på Vestbredden, inkludert Øst-Jerusalem

Det er for tiden omtrent 475 000 israelske bosettere på Vestbredden med 218 000 i Øst-Jerusalem. Dette antallet øker sterkt. Den stadige utvidelsen av nye bosettinger står i sterk kontrast til den internasjonale og entydige fordømmelsen av bosettingene som er erklært ulovlige i FNs sikkerhetsråd, FNs generalforsamling så vel som mellomstatlige organer som EU, og land som Norge.

Det internasjonale samfunnet har så langt unnlatt å straffeforfølge Israels overgrep og maktmisbruk som okkupasjonsmakt. Avgjørelsen i ICC er slik sett en milepel i arbeidet for å holde israelske myndigheter strafferettslig ansvarlig for langvarige og grove forbrytelser som er begått på Vestbredden, inkl Øst-Jerusalem og på Gazastripen. Den manglende reaksjonen på overgrepene mot det palestinske samfunnet og Israels vedvarende brudd på internasjonal lov, risikerer å undergrave den folkerettslige rettsordenen. Reaksjonen har tradisjonelt vært en henvisning til at Israels vedvarende brudd på internasjonal lov bare kan løses gjennom dialog.

Det er ventet at ICC vil bli utsatt for stort press som både kan hindre og stoppe den videre prosessen. Land som Canada, Tyskland og Australia har offentlig uttalt at ICC ikke har jurisdiksjon i saken. Den israelske statsministeren, Benjamin Netanyahu, kaller ICC for et politisk tribunal og uttaler at avgjørelsen er «ren antisemittisme». USA som i fjor innførte sanksjoner overfor navngitte ansatte ved ICC, var også rask med å fordømme Bensoudas beslutning.

Vi legger til grunn at regjeringen står ved sin prinsipielle holdning til ICC og vil uttale uforbeholden støtte til domstolen i denne saken.

Initiativet Forsvar folkeretten

ICJ-Norge

Kjell Brygfeld
Initiativtaker og advokat

Terje Einarsen
Leder av ICJ-Norge og professor i jus

Kopi til: Stortingets utenriks- og forsvarskomite, FNs spesialutsending Tor Wennesland, Den internasjonale straffedomstolen ved sjefsanklager